

تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۳/۰۶/۱۵	فهرست شرایط تهدید کننده ایمنی بیمار به همراه راهکارهای پیشگیرانه	کد لیست
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۶/۱۵		L-LM-QLM-2
شماره ویرایش: ۴		

مقدمه: امروزه یکی از دغدغه های بزرگ مدیران در مراکز تامین کننده خدمات سلامت، مخاطراتی است که در زمان اجرای برنامه های درمانی بیماران را تهدید نموده و ممکن است عوارض غیرقابل جبرانی را ایجاد نمایند. در این راستا شناسایی این مخاطرات در هر مرحله از فرآیند درمان یک گام اساسی جهت کنترل و کاهش این عوارض می باشد. در ادامه مخاطراتی که در مراحل مختلف درمان می تواند ایمنی بیمار را در این مرکز تهدید نماید، مشخص شده است. لذا آگاهی کلیه اعضای کادر درمان از این لیست و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه می تواند به عنوان یکی از مهمترین ابزارهای کاهش بروز خطا به حساب آید.

شرایط تهدید کننده ایمنی بیمار	خطرات احتمالی مطرح شده برای بیمار	راهکارهای پیشگیرانه
بستری بیمار و تامین خدمات مراقبتی، درمانی	ارائه خدمات برای بیمار اشتباه	<ul style="list-style-type: none"> ➤ شناسایی فعال بیمار قبل از هر اقدام درمانی - تشخیصی و مراقبتی و کنترل دستبند شناسایی ➤ استفاده از نام، نام خانوادگی و تاریخ تولد بیمار به جای شماره تخت و اتاق ➤ جداسازی بیماران با نام مشابه در یک بخش و اطلاع رسانی وجود این بیماران در پرونده و کاردکس ➤ تطابق مشخصات بیمار با موارد درج شده در پرونده پزشکی بیمار قبل از ویزیت، انجام مشاوره یا انجام پروسیجر
	بروز خطاهای دارویی (تجویز داروی اشتباه، دوز اشتباه دارویی و...)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ اجرایی شدن صحیح کیس متد ➤ اجرای دستورالعمل دارو دهی صحیح بر اساس 8Right ➤ اجرای صحیح فرآیند دبل چک در داروهای پرخطر ➤ شناسایی لیست داروهای مشابه با شکل، تلفظ و نوشتار مشابه در هر بخش و لیبل گذاری آن ➤ جداسازی و لیبل گذاری داروهای پرخطر در داروخانه و بخشها و حساس سازی پرستاران به لیبل های مربوطه ➤ معرفی و تعیین مراقبتها و عوارض داروهای جدید توسط داروخانه به بخش های مرتبط
	عدم توجه به تغییرات علائم حیاتی بعد از پروسیجرهای تهاجمی (LP، بیوپسی، اسکوپای ها و...)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ شناسایی پروسیجرهای پرخطر بخش و آموزش مراقبتهای بعد از این پروسیجرها به پرسنل به خصوص نیروهای جدید بخش ➤ اطلاع رسانی به پرسنل در خصوص نحوه دسترسی به لیست پروسیجرها و مراقبت قبل و بعد از آنها
	خطا در شناسایی و استفاده از مخازن اکسیژن یا گازهای دیگر برای بیمار	<ul style="list-style-type: none"> ➤ رعایت کدبندی رنگی در خصوص سیلندرها و کپسول های موجود در هر بخش ➤ اطلاع رسانی کدبندی های رنگی به نیروهای جدید در هر بخش ➤ الصاق شناسنامه مخازن و فقدان کاور و ثبت مشخصات روی آن
	سوختگی ناشی از هرمنبعی در حین مراقبت (کوتر، وارمر، کیف ابگرم و...)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ اطمینان از صحت عملکرد تجهیزات قبل از استفاده در تمام بخشها ➤ آموزش نیروهای جدید ورود در خصوص استفاده از تجهیزات (کوتر، وارمر، کیف ابگرم و...) ➤ رعایت مسائل ایمنی در حین استفاده از کوتر (خشک بودن پوست بیمار، عاری از مو بودن یا شیو محل، چسباندن کامل پللیت به بدن بیمار، عدم تماس بدن بیمار با فلز) ➤ در تحویل بیماران از اتاق عمل حتما استفاده یا عدم استفاده از کوتر قید شده و در صورت استفاده، محل پللیت کوتر بررسی و دقیقا در گزارش ریکاورث ثبت شود.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ رعایت فاصله با منبع گرمایشی در موارد استفاده از وارمر، مراقبت های مربوط به استفاده از کیف ابگرم در بیمارانی که دچار کاهش حس محیطی مثل بیماران دیابتی و... ➤ آموزش کلیه پرسنل در خصوص شناسایی به موقع علائم سوختگی و اقدامات لازم جهت کنترل یا کنترل عملکرد تجهیزات قبل از استفاده 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ الزام رعایت بهداشت دست توسط کلیه پرسنل بالینی در بخش ها با نظارت سرپرستار ➤ رعایت دستورالعمل استفاده از وسایل حفاظت فردی به صورت صحیح ➤ استفاده از وسایل یکبار مصرف در تزریقات ➤ کنترل استریلیزاسیون تجهیزات در انجام تکنیک های تهاجمی ➤ نظارت بر اجرای گندزدایی صحیح وسایل و سطوح توسط کادر غیر تخصصی ➤ تفکیک و دفع استاندارد پسماندهای عفونی و غیر عفونی ➤ رعایت اصول مراقبت از زخم و انجام پانسمان استاندارد در کلیه بیماران 	عفونت بیمارستانی در بیمار	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ در معرض دید بودن اتصالات مهم و حیاتی بیمار در حد امکان جهت کنترل مداوم ➤ تحویل کامل اتصالات در زمان تغییر تیم درمانی و ثبت جزئیات در گزارش پرستاری ➤ کنترل عملکرد اتصالات در هر نوبت تغییر تیم درمانی و یا تجویز دارو یا انجام اقدام خاص ➤ مشخص نمودن تاریخ تعیبه کاترها و اتصالات ➤ وجود پانسمان و پوشش استاندارد برای کاترهای تعیبه شده با ذکر تاریخ انجام پانسمان یا پوشش 	عدم مراقبت صحیح از اتصالات	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ اطلاع رسانی سریع موضوع به پزشک معالج بعد از شناسایی علائم احتمالی اقدام به خودکشی بیمار ➤ ایمن نمودن محیط اتاق بستری بیمار مستعد خودکشی ➤ دور نمودن اجسام تیز ، برنده ، شیشه ای و ..... از دسترس بیمار ➤ فراخوان نیروهای حفاظت فیزیکی و اطلاع رسانی به سوپروایزر کشیک در موارد بحران 	آسیب به خود یا دیگران یا اقدام به خودکشی	بیماران با رفتارهای پرخطر اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ارائه توضیحات لازم در خصوص فرآیند درمان به بیمار / خانواده توسط پزشک معالج ➤ برقراری ارتباط درمانی مناسب با بیمار ➤ کنترل مصرف دارو بعد از تحویل دارو به بیمار 	عدم قبول درمان و داروهای تجویز شده	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ توانمند سازی علمی - عملی کلیه پرسنل جدید توسط بانک خون و ارزیابی اطلاعات ارائه شده به پرسنل توسط سرپرستار بخش ➤ اطلاع رسانی علائم و نشانه های فرآورده های خونی غیر سالم 	عدم نگهداری صحیح فرآورده های خونی دریافت شده	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ شناسایی صحیح بیمار دریافت کننده خون در تمامی مراحل از زمان نمونه گیری تا زمان تزریق خون ➤ ارسال نمونه خون با پنج مشخصه روی لوله آزمایش شامل: ۱- نام و نام خانوادگی بیمار ۲- شماره پرونده ۳- تاریخ و ساعت نمونه گیری ۴- بخش ارسالی ۵- نام نمونه گیر ➤ چک درخواست خون و همچنین ارزیابی تمامی مراحل آماده سازی و ترانسفوزیون خون و فرآورده تحویل گرفته شده و ثبت علائم واکنش های خونی توسط دو پرستار ➤ اطلاع کامل از علائم و نشانه های فرآورده های خونی غیر سالم و علائم واکنش های خونی ➤ آگاهی اجرای دستورالعمل ترانسفوزیون خون و فرآورده های خونی توسط کارکنان بالینی ➤ تخصصی مراقبت از دریافت کنندگان خون و فرآورده های خونی در مقابل عوارض ناخواسته ناشی از انتقال خون و ارتقای ایمنی بیماران پرخطر 	تزریق خون یا فرآورده های خونی ناهمگون و ناسازگار	دستور ترانسفوزیون خون و فرآورده های خونی

<ul style="list-style-type: none"> ➤ انجام تست های تشخیصی بعد از رویت پرونده بیمار تا حد امکان ➤ کنترل مشخصات بیمار با درخواست ثبت شده در سیستم HIS ➤ درخواست از بیمار جهت بیان مشخصات فردی و نوع تست تشخیصی درخواست شده (در صورت هوشیار بودن بیمار) و کنترل دستبند مشخصات 	<p>انجام تست بر روی بیمار اشتباه</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">انجام تست های تشخیصی خارج از بخش</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ کنترل مشخصات بیمار با درخواست ارسالی ➤ کنترل درخواست ارسالی با دستور پزشک و تست ثبت شده در سیستم HIS ➤ درخواست از بیمار جهت بیان مشخصات فردی و نوع تست تشخیصی درخواست شده 	<p>انجام تست اشتباه برای بیمار</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ همراه بودن تجهیزات مورد نیاز جهت کنترل وضعیت بالینی و علائم حیاتی بیمار در حین تستهای تشخیصی بویژه تستهای تهاجمی ➤ کنترل مداوم وضعیت بالینی بیمار و ثبت وضعیت بالینی در گزارش 	<p>عدم کنترل وضعیت بالینی بیمار حین انجام تست</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ شناسایی پروسیجر های پرخطر بخش و عوارض احتمالی ➤ اطلاع رسانی عوارض احتمالی پروسیجرها به کلیه نیروها بویژه کارکنان جدیدالورود 	<p>عدم شناسایی علائم خطر در وضعیت بالینی بیمار</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ در معرض دید بودن اتصالات در حد امکان جهت کنترل اتصالات در حین انجام تست ➤ توضیح علائم و نشانه هایی که لازم است بیمار بلافاصله اطلاع رسانی کند (حس خیس شدن و...) 	<p>عدم مراقبت از اتصالات در حین انتقال و انجام تست</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ رعایت نکات ایمنی در هنگام نقل و انتقال و استفاده از کات، برانکارد، ویلچر و ... ➤ بکارگیری راهنمای پیشگیری از سقوط بیمار در دستورالعمل های موجود ➤ انجام ارزیابی اولیه بیمار و شناسایی بیماران آسیب پذیر براساس معیار استاندارد و اطلاع رسانی به سایر اعضا کادر درمانی مراقبتی بیمار از طریق ثبت در گزارش پرستاری ➤ بررسی سالم بودن نرده کنار تخت ، برانکارد و چرخ ها و کمر بند ایمنی صندلی چرخدار همچنین کنترل بالا بودن نرده های کنار تخت به صورت مداوم ➤ حضور کمک بهیار و پرستار در کنار بیمار در زمان جابجایی ➤ آموزش به بیماران و همراهان در خصوص رعایت نکات ایمنی ➤ تهیه امکانات مهار فیزیکی (دستبند ، کمر بند ، باند ، ویریل) و وجود هند ریل و دستگیره (در راهرو های بخش، سرویس های بهداشتی و...) ➤ آموزش و کنترل بیماران مصرف کننده دارو های کاهنده فشار خون و کاهنده هوشیاری یا خواب آور ➤ آموزش خود مراقبتی به بیمارانی که دچار مشکلات حرکتی بوده و مستعد سقوط هستند 	<p style="text-align: center;">سقوط</p> <p style="text-align: center;">(از تخت، در حین راه رفتن و ...)</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">وقایع ناخواسته</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ارزیابی اولیه بیمار مستعد در این خصوص و اطلاع رسانی به سایر اعضای کادر درمانی - مراقبتی بیمار از طریق ثبت در گزارش پرستاری ➤ استفاده از تشک مواج در بیماران مستعد زخم بستر ➤ اجرای پروتکل تغییر پوزیشن ➤ آموزش موارد خودمراقبتی به بیمار یا والدین بیمار(در صورت هوشیار بودن) و کمک بهیار مربوطه (در بیماران غیر هوشیار) ➤ آموزش به نیروهای کمک بهیار در خصوص شناسایی علائم اولیه و راهکارهای پیشگیرانه زخم بستر 	<p style="text-align: center;">زخم بستر</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ در بیماران سر پایی قبل از تزریق دارو از حساسیت های دارویی سوال شود ➤ مطابق دستورالعمل قبل از تزریق پنیسیلین تست حساسیت انجام گیرد ➤ ارزیابی اولیه تمامی بیماران بستری براساس حساسیت های دارویی انجام شود ➤ کنترل مداوم وضعیت بالینی بیمار بعد از تجویز دارو و ثبت وضعیت بالینی در گزارش پرستاری ➤ در دسترس بودن ترالی احیا آماده بودن تجهیزات مورد نیاز جهت کنترل وضعیت بالینی و علائم حیاتی بیمار در حین تستهای تشخیصی به ویژه تستهای تهاجمی یا در صورت بروز شوک آنافیلاکسی 	شوک آنافیلاکسی ناشی از تزریق یا مصرف خوراکی دارو	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ جداسازی پرونده بیماران با نام مشابه در یک بخش و اطلاع رسانی وجود بیمار با نام مشابه در کاردکس و وروی پرونده بیمار با اتیکت زرد و اخطار نام مشابه ➤ کنترل مستندات و پرونده همراه بیمار جهت اطمینان از تطابق مشخصات بیمار با پرونده منتقل شده ➤ کنترل نام و مشخصات بیمار در ابتدای ورود به اتاق عمل با سوال از بیمار هوشیار ➤ توجه به شناسایی صحیح بیمار قبل از انتقال به اتاق عمل ➤ مطابقت نوع عمل طبق بیان خود بیمار با موارد ثبت شده در پرونده 	جراحی بر روی بیمار اشتباه	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ تحویل بیمار توسط پرستار آگاه به وضعیت بالینی بیمار به پرستار اتاق عمل بویژه در خصوص بیماران غیر هوشیار ➤ کنترل فرم آمادگی عمل و نوع عمل ثبت شده در پرونده بیمار ➤ مطابقت نوع عمل طبق بیان خود بیمار با موارد ثبت شده در پرونده در سه نوبت (بدو ورود به اتاق عمل ، قبل از بیهوشی و در نهایت قبل از شروع جراحی) ➤ انجام مارکر گذاری توسط پزشک معالج بیمار قبل از انتقال بیمار به اتاق عمل 	انجام جراحی بر روی قسمت اشتباهی از بدن	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ آگاهی و بکارگیری دستورالعمل جراحی ایمن ➤ چک و آماده سازی لوازم مورد نیاز عمل جراحی در حد مورد نیاز قبل از شروع عمل جراحی در اتاق عمل ➤ شمارش و ثبت وسایل مورد استفاده در عمل قبل و بعد از عمل جراحی ➤ ثبت آمار مربوط به شمارش گاز ها و وسایل در برد اختصاصی هر اتاق ➤ رعایت دستورالعمل تحویل بیمار در مواردی که عمل در زمان تحویل شیفت ادامه دارد ➤ مشخص بودن پرستار سیرکولر هر اتاق ➤ ارتباط مناسب کادر جراحی با سیرکولر جهت ثبت دقیق آمار ➤ رعایت دستورالعمل جراحی ایمن و اطمینان از صحت شمارش وسایل و گاز ها قبل از سوچور و بستن موضع عمل 	جا گذاشتن اشیاء خارجی در بدن بعد از جراحی	انجام عمل جراحی
<ul style="list-style-type: none"> ➤ آگاهی و بکارگیری دستورالعمل جراحی ایمن ➤ چک دستگاه های بیهوشی ، گازهای طبی و تخت عمل توسط تکنسین یا کارشناس هوشبری ➤ کنترل علائم حیاتی بیمار در حین تحویل از پرستار بخش ➤ چک پرونده بیمار از لحاظ نوع عمل آمادگی های قبل از عمل، درخواست خون، آزمایشات بیمار، بیماریهای زمینه ای، هماهنگی جهت نوع بیهوشی یا بی حسی ➤ همکاری در انتقال ایمن بیمار به برانکارد و همچنین تخت عمل و دادن پوزیشن مناسب به بیمار ➤ حضور مداوم و فعال تکنسین یا کارشناس بیهوشی در تمامی مدت عمل جراحی ➤ کنترل و مانیتورینگ وضعیت بالینی و تنفسی بیمار در حین انجام عمل و پس از اتمام عمل 	بروز عوارض بیهوشی	

<p>جراحی وثبت کامل جزئیات اقدامات و علائم حیاتی</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ همکاری در انتقال ایمن بیماران از تخت اتاق عمل به برانکارد و تحویل به ریکاوری ➤ اعلام گزارش کامل بیمار به پرستار ریکاوری و سپس تحویل بیمار به صورت کامل از نظر نوع بیهوشی، پوزیشن، مراقبتها، کنترل علائم حیاتی، دریافت خون ومایعات، موضع جراحی، خونریزی، پانسمان و... با ثبت جزئیات هوشیاری و علائم حیاتی در پرونده ➤ بررسی وثبت وضعیت محل چسبیدن پلیت کوتر روی بدن بیمار در صورت استفاده درعمل جراحی 		
	<p>خونریزی و یا هماتوم شدید بعد از جراحی</p>	

تصویب کننده	تأیید کننده	تهیه کننده
دکتر شمسی ا... نوری پور-رئیس مرکز	<p>دکتر خسرو رحمانی-معاون درمان و مسئول فنی مرکز دکتر حسینی طباطبایی-معاون آموزشی مرکز خانم فریبا صفائی-مدیر پرستاری مرکز</p>	اعظم نظیفی-کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار

بیمارستان کودکان مفید